

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Evsebivs || De Euangelica pr[a]eparatione

Eusebius <Caesariensis>

[Augsburg], 1522

VD16 E 4299

Quod sincæra fide Plato inhæsisse scripturæ uideat[ur]. Cap. iij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34477

Quod commode per fabulas adolescentibus maiora tradenda sunt. CAPVT. II.

Primum deinde inquit pueris fabulas tradimus. Fabula vero est. ut breuiter dixerim, falsum quiddam, quamuis & uerum esse possit, Fabulis autem priusquam gymnasijs pueri exercendi sunt. Hec Plato, Iudaei autem re ipsa scripturae historiam simpliciter, quasi fabulas adolescentulis tradere solent. Cumque non magis aetate quam habitu scripturae creuerint, altiora & latentia dogmata per secundarios docent. Maximum deinde ait Plato, in omni opere principium est, praesertim in iuuenes atque tenero, tunc enim praecipue animus formatur, & quicquid dixeris, facilius ingressum insidet. Quare non quascunque fabulas, sed probatas ac utiles a matribus atque nutricibus tenellis puellis infundant, quasi iam adultos prouectosque retinere non erit inutile. Haec multo ante Platonem Iudaei obseruabant. Qui enim sancti spiritus gratia discernere de spiritibus poterant, dicta & scripta diligenter examinabant, & quae aliena uidebantur a ueritate, sicut pseudo prophetarum libri reprobantur: scriptura quoque, ut diximus, historiae parentes & nutrices tenellis pueris infundere solebant, ut eis facilius cum uiri essent uterentur.

Quod sincera fide Plato scripturae inhaesisse uideatur.

CAPVT. III.

Plato autem in Gorgia. Audi sermonem inquit, quem tu fabulosum dices, ego uero uerissimum arbitror. Et post pauca. Qui iuste sancteque uixit, eum postquam mortuus fuerit, in beatorum insulas profectum absque ullo incommodo summa in beatitudine uiuere. Qui uero iniuste atque impie eum in atrocissima proficisci supplicia, quae tartarum appellat. Et post pauca. Nudi autem mortui iudicantur, & iudex ipse nudus est, quia defunctus, & animo animum perspicit ab omnibus derelictum cognatis, ac caeteris quae hic habebat, ut iustum iudicium sit. Et subiicit. Haec sunt o Callicules, quae ipse audiui, & uera esse apprime credo. Ex his autem sermonibus tale quod ipse mecum ratiocinari soleo, nihil aliud mors mihi uidetur, quam corporis atque animae dissolutio, quae postquam disiuncta fuerit, retinet utrumque habitum suum, quem homine uiuo habuerat. Nam corpus si magnum erat uiuo homine, & mortuo quoque ma-

D iij gnum:

gnū, & si pingue, pingue quoq; postq; anima decesserit, aliquo tem-
 pore manet. & si cicatrices uulnerum habebat uiuens, aut ossa que/
 dam fracta, uel mēbra trunca, eodem modo profecto se habet post
 mortem, anteaq; omnino corrumpatur. Similiter & in anima postq;
 denudata corpore fuerit, habitus omnes in quibus exercuit passio/
 nes & studia inesse perspiciunt. Cum igitur ad iudicem anima per/
 uenerit, ueluti ad Rhadamantum Asyaticum, confestim iudex etiā
 si regis magni anima esset, in ea perspicit uulnera & cicatrices iniu/
 riarum, quas singulae operationes animae impraesserunt. Videt tor/
 tuosa omnia falsitate atque superbia, cognoscit nihil ibi esse rectum
 propter licentiam, delicias, contumelias, incontinentiamq; in uiuen/
 do, cernit omni turpitudine animā esse repletā. Quare recte ad car/
 cerem tartari immittit, ubi supplicijs torquetur, ut aut ipsi purgati
 meliores fiant, aut exēplo suo alij moniti formidine cruciatus, a pec/
 cando deterreant. Purgantur autem quicumq; curabiliter peccarunt
 doloribus, & hic uiui, & apud inferos mortui. Non enim aliter pos/
 sibile est impressas uitiorum detergi maculas. Qui ꝑo maxime iniu/
 riatī sunt, ac incurabiliter peccarunt, nulla his unquam utilitas acci/
 dere potest, quia incurabiles sunt, sed alij exemplo suo iurantur, ex
 quibus ego Archelaum fore, & similes ei tyrannos non dubito. Re/
 ges enim propter peccandi licentiam, omnes pene scelestissimi sunt.
 Testis est Homerus, qui reges atq; tyrannos apud inferos in semp/
 ternum cruciari asserit. Tantalum, Sisyphum, Tityum, Theristen,
 aliosq; consimiles. Priuatos autē homines nullus unquā scripsit per/
 petuis tanq; incurabiles apud inferos cruciatibus detineri. Quare se/
 liciores certe sunt priuati principibus, nec tamen prohibet aliquem
 bonum uirum principē esse, sed cum arduum atq; difficile sit in ma/
 gnā peccandi licentiam seipsum continere, magna laude dignum
 est o Callicules, pauci tamen inueniuntur. Vnus uero de his, qui po/
 tentiam habuerunt Aristides Lysimachi uirtute praecclarus fuit, ut
 ergo diximus, atrocissimas uitioꝝ ferentes in anima cicatrices a iu/
 dice in poenas mittunt. Quā autem ab omni cicatrice peccatorum
 deterfam uidebit animam, nec quae sit, nec unde fuerit quærēs admī/
 ratus, ad beatorum insulas misit. Haec eadem etiā Aeacus baculū
 habens, sicut & Rhadamantus iudicat. Minos autem aureum sca/
 ptrum

prum tenens, solus sedet, utriusque iudicium considerans. Ego igitur o Callicules, has rationes uerissimas esse credens, nihil aliud considero, quam quomodo mundissimo animo adinuicem accedam, ac deo neglectis humanis honoribus, conabor recte uiuendo conopti mus fieri. Obsecro autem ceteros omnes, & te ipsum ad hunc calcem uirtutis curriculo tēdere, turpissimum enim est, tibi ipsi in illo iudicio nullo modo prodesse poteris. Hæc forsitan fabulose tibi quasi ab aliqua quadam dici uidentur, ac ideo spernis. Non esset autem mirum hæc a te sperni, si diligenter quærentes, meliora uerioraque istis inuenire possemus. Nunc uero cum scitis tres Græcorum omnium sapientissimi, tu, & Polus, & Gorgias, non poteritis tamen uere dicere, quod oporteat alia quadam nos uita quam ista uiuere, quæ illic etiam plurimum conducit. Omnia enim alia facile redarguunt. Hic uero sermo firmus atque stabilis semper manet. Quare cauere magis debes ne lædas, quam ut lædaris. Omnes enim studere debent, non ut boni uideantur, sed ut & publice & priuatim boni sint. Plato igitur Acacum, Minoem, Radamanthum defunctorum iudices constituit. Diuina uero scriptura ipsi deo iudicium attribuit, qui singulis secundum opera sua redditurus meritum est.

Quod non in omnes efferenda sunt ueritatis dogmata.

CAPVT III.

C Aueas Plato inquit, ne rudibus hæc hominibus committas, si enim nihil magis quam has utilissimas narrationes derident quemadmodum e contra ingeniosi ac sapientes nihil magis admirantur. Quare cum eis sæpius hæc narrant crebro audiendo, uix tandem, ut aurum multo labore purgantur. Sic & diuina scriptura res mysticas ad multos efferendas prohibet, apud quam primus Moses scribitur recusasse profecturum. Alium enim inquit supplicio domine, qui hoc onus fere possit mittere uelis. Saul etiam occultasse se dicitur, ne regnum susciperet. Hieremias quoque recusasse fertur, & Plato similiter consulit dicens. Propterea o Thrasymache, ut modo dicebam, nemo sponte ad gubernandam rempublicam accurret.

De uiro iusto secundum Platonem.

CAPVT V.

Ad hæc